

Środa, 29 kwietnia 2015 r.

P8_TA(2015)0176

Nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej (w dniu 23 kwietnia 2015 r.) – Ostatnie tragiczne wydarzenia na Morzu Śródziemnym oraz polityka UE w zakresie azylu i migracji**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie ostatnich tragicznych wydarzeń na Morzu Śródziemnym oraz polityki UE w zakresie migracji i azylu (2015/2660(RSP))**

(2016/C 346/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając konwencję genewską z 1951 r. oraz dodatkowe protokoły do niej,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2013 r. w sprawie przepływów migracyjnych w regionie Morza Śródziemnego, ze zwróceniem szczególnej uwagi na tragiczne wydarzenia u wybrzeży Lampedusy ⁽¹⁾,
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 22 maja 2014 r. na temat wdrażania komunikatu w sprawie prac Śródziemnomorskiej Grupy Zadaniowej,
 - uwzględniając debatę w sprawie sytuacji w regionie Morza Śródziemnego i konieczności całościowego podejścia UE do kwestii migracji, która odbyła się w Parlamencie w dniu 25 listopada 2014 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie sytuacji w regionie Morza Śródziemnego oraz potrzeby opracowania całościowego podejścia UE do migracji ⁽²⁾,
 - uwzględniając inicjatywę UNHCR dotyczącą centralnego obszaru Morza Śródziemnego oraz propozycje UNHCR dotyczące rozwiązania kwestii osób ubiegających się o azyl, uchodźców i migrantów przybywających obecnie i w przyszłości do Europy,
 - uwzględniając dziesięciopunktowy plan działania w sprawie migracji przyjęty na wspólnym posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych i Rady do Spraw Wewnętrznych w dniu 20 kwietnia 2015 r.,
 - uwzględniając konkluzje specjalnego szczytu Rady UE w dniu 22 kwietnia 2015 r. poświęconego kryzysowi związanemu z uchodźcami w regionie Morza Śródziemnego,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że według Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) od początku tego roku na Morzu Śródziemnym zginęło ponad 1 500 osób;
- B. mając na uwadze, że według IOM od 1 stycznia 2015 r. do wybrzeża Włoch dotarło około 23 918 migrantów; mając na uwadze, że według władz greckich w pierwszym kwartale 2015 r. grecka straż przybrzeżna uratowała na Morzu Egejskim 10 445 migrantów;
- C. mając na uwadze, że włoskie siły morskie, włoska straż przybrzeżna, włoska marynarka wojenna i kilka statków handlowych prowadziły nieustające operacje ratunkowe na Morzu Śródziemnym, niosąc pomoc migrantom w sytuacji zagrożenia życia, a przez sześć dni, od piątku 10 kwietnia do czwartku 16 kwietnia 2015 r., uratowały około 10 000 migrantów;
- D. mając na uwadze, że w czasie ostatniej, wyłącznie poszukiwawczo-ratunkowej operacji na Morzu Śródziemnym „Mare Nostrum” w ciągu 364 dni uratowano 150 810 migrantów; mając na uwadze, że według pierwszych ocen nie nastąpiło zmniejszenie liczby migrantów przepływających przez Morze Śródziemne w tym miejscu;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0448.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0105.

Środa, 29 kwietnia 2015 r.

- E. mając na uwadze, że większość osób usiłujących przepłynąć przez Morze Śródziemne ucieka przed konfliktem lub prześladowaniem w Syrii, Iraku, Erytrei, Somalii i Libii; mając na uwadze, że nawet 700 migrantów zaginęło i istnieją obawy, że utonęli wieczorem w sobotę 18 kwietnia 2015 r., gdy drewniana łódź rybacka, na której byli stłoczeni, wyrzuciła się niedaleko wybrzeży Libii, kiedy portugalski statek handlowy spieszył im z pomocą; mając na uwadze, że według doniesień jeden z ocalałych poinformował władze włoskie, iż na pokładzie mogło być nawet 950 osób; mając na uwadze, że wcześniej w tym miesiącu wydarzyła się podobna tragedia, w której według doniesień około 400 migrantów straciło życie na morzu, gdy drewniana łódź rybacka przewożąca około 550 osób wyrzuciła się;
- F. mając na uwadze, że koordynowana przez Frontex wspólna operacja „Tryton” uzyskała z dniem 1 listopada 2014 r. pełną zdolność operacyjną, dysponując wstępnym budżetem w wysokości zaledwie 2,9 mln EUR miesięcznie, podczas gdy na „Mare Nostrum” przeznaczano ponad 9 mln EUR miesięcznie; mając na uwadze, że od rozpoczęcia wspólnej operacji „Tryton” na wodach Morza Śródziemnego uratowano ponad 24 400 nielegalnych migrantów podążających tzw. centralnym szlakiem, w tym blisko 7 860 osób przy udziale środków współfinansowanych przez Frontex;
- G. mając na uwadze, że przemytnicy i handlarze ludźmi, którzy wykorzystują nielegalną migrację i narażają życie migrantów na niebezpieczeństwo dla własnego zysku finansowego, są odpowiedzialni za śmierć tysięcy ludzi i stanowią poważne wyzwanie dla UE i państw członkowskich; mając na uwadze, że handlarze czerpią ze swojej przestępczej działalności zyski w wysokości 20 mld EUR rocznie; mając na uwadze, że według Europolu zorganizowane grupy przestępcze, które aktywnie ułatwiają transport nielegalnych migrantów przez Morze Śródziemne, mają powiązania z handlem ludźmi, narkotykami, bronią palną i terroryzmem; mając na uwadze, że w dniu 17 marca 2015 r. Europol zainicjował działalność wspólnego zespołu operacyjnego „Mare” w celu zwalczania tych grup przestępczych;
- H. mając na uwadze, że brak stabilności i konflikty w regionie mają wpływ na masowy napływ migrantów i przepływy wysiedleńców, a co za tym idzie, na liczbę osób próbujących dotrzeć do UE; mając na uwadze, że gwałtowna ekspansja IS i Daisz na sąsiadujących obszarach ogarniętych konfliktem ostatecznie doprowadzi do masowego napływu migrantów i przepływów wysiedleńców;
1. wyraża głębokie ubolewanie i smutek z powodu powtarzających się przypadków tragicznej śmierci w regionie Morza Śródziemnego; nalega, by Unia Europejska i państwa członkowskie, bazując na dotychczasowej współpracy, uczyniły wszystko, co możliwe, aby zapobiec dalszym śmiertelnym ofiarom na morzu; wzywa UE i państwa członkowskie do zrobienia wszystkiego co w ich mocy, aby zidentyfikować ciała, znaleźć zaginionych i poinformować ich rodziny;
 2. wzywa UE i państwa członkowskie, aby dostarczyły niezbędne zasoby, które zapewnią skuteczne wykonywanie zobowiązań poszukiwawczo-ratunkowych i ich odpowiednie finansowanie; wzywa państwa członkowskie, aby nadal okazywały solidarność i zaangażowanie poprzez zwiększenie wkładów finansowych do budżetów Frontexu i EASO i na rzecz operacji prowadzonych przez te agencje oraz zobowiązuje się zapewnić im w budżecie UE i odnośnych funduszach zasoby (ludzkie i sprzętowe), których potrzebują do wypełniania obowiązków;
 3. ponownie podkreśla, że reakcja UE na ostatnie tragiczne wydarzenia na Morzu Śródziemnym musi opierać się na zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, o których mowa w art. 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), i że UE musi przyjąć kompleksowe podejście europejskie; powtarza, że UE musi sprawiedliwie dzielić się odpowiedzialnością i wykazać się większą solidarnością wobec państw członkowskich, do których napływa najwięcej uchodźców i osób ubiegających się o azyl zarówno w wartościach bezwzględnych, jak i w ujęciu proporcjonalnym;
 4. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Rady Europejskiej do wzmocnienia unijnej operacji „Tryton” w drodze zwiększenia finansowania i środków; nalega na UE, aby ustanowiła jasny mandat operacji „Tryton” rozszerzający jej obszar działania i zwiększający uprawnienia do prowadzenia operacji poszukiwawczo-ratunkowych na szczeblu UE;
 5. wzywa do opracowania sprawnej i stałej europejskiej humanitarnej operacji ratunkowej, która podobnie jak „Mare Nostrum” byłaby prowadzona na pełnym morzu i do której wszystkie państwa członkowskie wносиłyby wkład finansowy i w postaci sprzętu i aktywów; apeluje do UE o współfinansowanie takiej operacji;
 6. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Rady Europejskiej dotyczącą wspólnego rozpatrywania wniosków azylowych przy wsparciu zespołów EASO; wzywa Komisję do rozszerzenia mandatu EASO w celu zwiększenia jego roli operacyjnej w procesie rozpatrywania wniosków azylowych;

Środa, 29 kwietnia 2015 r.

7. wzywa państwa członkowskie do wykorzystania wszystkich możliwości wydawania wiz humanitarnych w swoich ambasadach i konsulatach; wskazuje w związku z tym, że Rada powinna poważnie rozważyć możliwość skorzystania z dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony z 2001 r. lub art. 78 ust. 3 TFUE, przewidujących mechanizm solidarności w przypadku masowego lub nagłego napływu wysiedleńców;
8. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wkładów na rzecz programów przesiedleń, zwłaszcza te państwa członkowskie, które nie wniosły żadnych wkładów;
9. wzywa Komisję do ustanowienia wiążącego kontyngentu rozdziału osób ubiegających się o azyl pomiędzy państwa członkowskie;
10. podkreśla, że konieczne jest wspieranie polityki dobrowolnego powrotu, przy równoczesnym zagwarantowaniu ochrony praw wszystkich migrantów oraz zapewnieniu bezpiecznego i legalnego dostępu do systemu azylowego UE, z należytym poszanowaniem zasady non-refoulement;
11. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wiceprzewodnicząca Komisji/wysoka przedstawiciel i prezydencja łotewska niezwłocznie zwołały w Luksemburgu nadzwyczajne wspólne posiedzenie ministrów spraw zagranicznych i ministrów spraw wewnętrznych oraz z zadowoleniem przyjmuje fakt, że państwa członkowskie niezwłocznie zwołały szczyt nadzwyczajny, aby znaleźć wspólne rozwiązania w odpowiedzi na kryzysową sytuację w regionie Morza Śródziemnego; odnotowuje, że przeprowadzono szeroką pierwszą dyskusję na temat możliwości ratowania życia, walki z przemytnikami i handlarzami oraz podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, jeśli chodzi o przyjmowanie i ochronę; podkreśla, że państwa członkowskie muszą jeszcze rozwinąć to zobowiązanie i wyraża ubolewanie z powodu braku zaangażowania Rady Europejskiej w stworzenie wiarygodnego ogólnounijnego wiążącego mechanizmu solidarności;
12. domaga się szybkiej i pełnej transpozycji oraz skutecznego wdrożenia wspólnego europejskiego systemu azylowego przez wszystkie uczestniczące państwa członkowskie, co zapewni wspólne europejskie standardy, w tym warunki przyjmowania osób ubiegających się o azyl i poszanowanie praw podstawowych, jak przewidują obowiązujące przepisy;
13. apeluje o ściślejszą koordynację polityki UE i państw członkowskich w dziedzinie eliminacji przyczyn migracji; podkreśla, że potrzebne jest całościowe podejście UE, które wzmocni spójność jej polityki wewnętrznej i zewnętrznej, a zwłaszcza wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, polityki rozwojowej i migracyjnej; wzywa UE do zacieśnienia współpracy z krajami partnerskimi na Bliskim Wschodzie i w Afryce, aby propagować demokrację, podstawowe prawa i wolności, bezpieczeństwo i dobrobyt;
14. nalega na państwa członkowskie i państwa trzecie, by nałożyły najsurowsze z możliwych sankcje karne na handel ludźmi i przemyt ludzi zarówno do UE, jak i na jej terytorium, a także wobec osób lub grup wyzyskujących migrantów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w UE, zapewniając jednocześnie, że jednostki niosące pomoc osobom ubiegającym się o azyl i statkom w niebezpieczeństwie nie będą ścigane;
15. wzywa państwa członkowskie do ścisłej współpracy z Europolem, Fronteksem, EASO i Eurojustem, aby zwalczać handlarzy ludźmi i przestępcze siatki przemytników oraz wykrywać i śledzić ich sposoby finansowania oraz identyfikować metody działania w celu uniemożliwienia im osiągania zysków kosztem życia migrantów; podkreśla konieczność zacieśnienia współpracy – obejmującej szkolenia w zakresie egzekwowania prawa i zapewnienie służb informacyjnych – z państwami trzecimi, w szczególności sąsiadującymi z Libią, co jest niezbędne do skutecznego rozbicia takich siatek przestępczych; podkreśla konieczność przestrzegania przez państwa trzecie prawa międzynarodowego, jeżeli chodzi o ratowanie życia na morzu, a także zapewnienia ochrony uchodźców i poszanowania praw podstawowych;
16. podkreśla, że należy wyeliminować przyczyny przemocy i zacofania w krajach pochodzenia migrantów, aby powstrzymać napływ uchodźców i osób migrujących z przyczyn ekonomicznych; wskazuje w związku z tym, że priorytetami wszystkich rządów w krajach pochodzenia powinny być: znaczne wzmocnienie struktur zarządzania dzięki budowie skutecznych i otwartych instytucji publicznych, zapewnienie budowy zdolności w zakresie systemów azylowych państw trzecich, zaprowadzenie państwa prawa i zwalczanie powszechnej korupcji na wszystkich szczeblach oraz propagowanie praw człowieka i dalszej demokratyzacji;
17. ponownie wyraża poparcie dla wszystkich prowadzonych przez ONZ negocjacji na rzecz przywrócenia demokratycznej władzy rządowej w Libii oraz swoje zaangażowanie na rzecz nasilenia działań mających na celu zaradzenie konfliktowi i niestabilnej sytuacji w Libii i Syrii; podkreśla, że doprowadzenie do stabilności regionalnej na obszarach objętych konfliktem ma zasadnicze znaczenie dla ograniczenia dalszego przesiedlania ludzi;

Środa, 29 kwietnia 2015 r.

18. przypomina, że celem niniejszej rezolucji jest reakcja na niedawne tragiczne wydarzenia na Morzu Śródziemnym i na konkluzje Rady Europejskiej z dnia 23 kwietnia 2015 r. oraz zaproponowanie zestawu pilnych działań, które należy podjąć natychmiast, pamiętając o tym, że Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych – właściwa do tych spraw – przygotowuje sprawozdanie, które będzie odzwierciedlać średnio- i długoterminowe kierunki polityki Parlamentu w zakresie migracji;
 19. wzywa Komisję, by opracowała i przedstawiła ambitny program europejski w zakresie migracji uwzględniający wszystkie aspekty migracji;
 20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.
-